

LISP - JĘZYK PROGRAMOWANIA

Common Lisp - dialekt języka Lisp

Dariusz Sowiński Kamil Walkowicz

Języki i Systemy Sztucznej Inteligencji

Tarnów, 19 stycznia 2009

Informatyka Stosowana 4 rok

spec.: Informatyka w Sterowaniu i Zarządzaniu

Instytut Politechniczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Tarnowie

Zagadnienia

- 1 LISP - sam o sobie.
- 2 Wprowadzenie - podstawy.
- 3 Przykłady programów w LISP.
- 4 Inni o LISP.
- 5 Szybki start z LISP.

Zagadnienia

- 1 LISP - sam o sobie.
- 2 Wprowadzenie - podstawy.
- 3 Przykłady programów w LISP.
- 4 Inni o LISP.
- 5 Szybki start z LISP.

Zagadnienia

- 1 LISP - sam o sobie.
- 2 Wprowadzenie - podstawy.
- 3 Przykłady programów w LISP.
- 4 Inni o LISP.
- 5 Szybki start z LISP.

Zagadnienia

- 1 LISP - sam o sobie.
- 2 Wprowadzenie - podstawy.
- 3 Przykłady programów w LISP.
- 4 Inni o LISP.
- 5 Szybki start z LISP.

Zagadnienia

- 1 LISP - sam o sobie.
- 2 Wprowadzenie - podstawy.
- 3 Przykłady programów w LISP.
- 4 Inni o LISP.
- 5 Szybki start z LISP.

LISP - Sam o sobie

LISP jest drugim z kolei pod względem wieku językiem programowania wysokiego poziomu (starszy jest tylko Fortran). Lisp powstał jako wygodna matematyczna notacja dla programów komputerowych, szybko został najchętniej wybieranym językiem do badania i rozwoju sztucznej inteligencji. Ponieważ był jednym z pierwszych języków programowania wysokiego poziomu, wywodzi się z niego wiele technik programistycznych, takich jak struktury drzewiaste, garbage collection, dynamiczne typowanie czy nowe koncepcje w programowaniu obiektowym.

LISP - rachunek lambda

Rachunek lambda i logika kombinatoryczna powstały w latach trzydziestych dwudziestego wieku. Początkowo miały stanowić alternatywne, wobec teorii mnogości podejście do podstaw matematyki, w którym funkcja (rozumiana intensjonalnie jako definicja) była pojęciem pierwotnym. Ten zamiar się nie powiódł, ale szybko okazało się, że rachunek lambda jest niezwykle użytecznym aparatem w teorii obliczeń. Definicję funkcji obliczalnej sformułowano wcześniej za pomocą rachunku lambda, niż w języku maszyn Turinga. Później, w miarę rozwoju informatyki, język rachunku lambda okazał się niezastąpionym narzędziem w teorii języków programowania. A wreszcie i w praktyce, gdy pojawiły się języki programowania funkcyjnego.

Podstawy - lista (3)

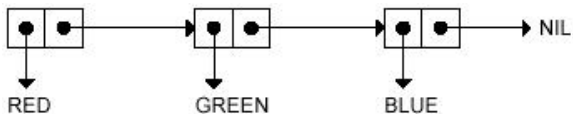
- Lisp dostarcza również pierwotnych funkcji dla wyciągnięcia elementów z listy. Funkcje **FIRST**, **SECOND**, **THIRD** zwracają kolejno pierwszy, drugi i trzeci element z listy podanej na ich wejście.
Funkcja **REST** uzupełnia funkcje FIRST - zwraca listę zawierającego wszystko oprócz pierwszego elementu.

np.

```
> (FIRST '(A B C D))  
> (SECOND '(A B C D))  
> (THIRD '(A B C D))  
> (REST '(A B C D))
```

Podstawy - lista (4)

- Wewnątrz pamięci komputera, listy zorganizowane są jako łańcuchy komórek. Komórki te połączone są razem przez wskazówki. Każda komórka ma dwie wskazówki. Jedna z nich zawsze wskazuje do elementu listy, takie jak RED, zaś kolejna do następnej komórki w łańcuchu.

Podstawy - lista asocjacyjna

- Lista asocjacyjna to lista, która zawiera elementy zwane wpisami. Każdy wpis też jest listą zawierającą klucz i jego wartość. W LISP istnieje instrukcja pozwalająca w łatwy sposób docierać do elementów będących elementami listy asocjacyjnej - **assoc**. Zwraca pierwszy wpis, którego klucz pokrywa się z *nazwaZmiennej*.

np.

```
(assoc 'nazwaZmiennej nazwaListy)
```

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy
- **(APPEND x y)** łączy listy

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy
- **(APPEND x y)** łączy listy
- **(MEMBER 'z '(a z b))** ustaw członkostwo, zwraca pierwszy ogon, w którym jest z

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy
- **(APPEND x y)** łączy listy
- **(MEMBER 'z '(a z b))** ustaw członkostwo, zwraca pierwszy ogon, w którym jest z
- **(FIND 'b '(a x b c))** podobnie jak *MEMBER*, ale jest bardziej elastyczny

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy
- **(APPEND x y)** łączy listy
- **(MEMBER 'z '(a z b))** ustaw członkostwo, zwraca pierwszy ogon, w którym jest z
- **(FIND 'b '(a x b c))** podobnie jak *MEMBER*, ale jest bardziej elastyczny
- **(SUBSETP 'b '(a c b))** zawieranie elementu, zwraca T / NIL

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy
- **(APPEND x y)** łączy listy
- **(MEMBER 'z '(a z b))** ustaw członkostwo, zwraca pierwszy ogon, w którym jest z
- **(FIND 'b '(a x b c))** podobnie jak *MEMBER*, ale jest bardziej elastyczny
- **(SUBSETP 'b '(a c b))** zawieranie elementu, zwraca T / NIL
- **(UNION '(a) '(b))** suma zbiorów

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- **(REVERSE '(1 2 3))** zwraca odwróconą listę.
- **(LAST '(a b c))** zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- **(REMOVE '2 '(1 2 3))** usuwa element z listy
- **(APPEND x y)** łączy listy
- **(MEMBER 'z '(a z b))** ustaw członkostwo, zwraca pierwszy ogon, w którym jest z
- **(FIND 'b '(a x b c))** podobnie jak *MEMBER*, ale jest bardziej elastyczny
- **(SUBSETP 'b '(a c b))** zawieranie elementu, zwraca T / NIL
- **(UNION '(a) '(b))** suma zbiorów
- **(SET-DIFFERENCE '(a b) '(b))** różnica zbiorów

Podstawy - funkcje do operowania na listach

- (REVERSE '(1 2 3)) zwraca odwróconą listę.
- (LAST '(a b c)) zwraca ostatnią komórkę listy, zwraca NIL
- (REMOVE '2 '(1 2 3)) usuwa element z listy
- (APPEND x y) łączy listy
- (MEMBER 'z '(a z b)) ustaw członkostwo, zwraca pierwszy ogon, w którym jest z
- (FIND 'b '(a x b c)) podobnie jak *MEMBER*, ale jest bardziej elastyczny
- (SUBSETP 'b '(a c b)) zawieranie elementu, zwraca T / NIL
- (UNION '(a) '(b)) suma zbiorów
- (SET-DIFFERENCE '(a b) '(b)) różnica zbiorów
- (INTERSECTION '(a b c) '(b)) przekrój zbiorów

Podstawy - zmienne

Istnieją dwa oddzielne typy zmiennych - leksykalne i dynamiczne (nazywane także specjalnymi). Zmienna dynamiczna zawsze ma tylko jedną wartość - jej zmiana w jakimkolwiek miejscu w programie zmienia jej wartość globalną.

Podstawy - zmienne dynamiczne

- Zmienne tworzone za pomocą formy **setq** są globalne, czyli istnieją i można się do nich odwoływać z dowolnego miejsca programu od chwili wykonania tej formy. Takie zmienne można również jawnie zadeklarować za pomocą makrodefinicji **defvar**. Aby 'ostrzec' innych programistów, że dana zmienna jest dynamiczna, powinno się otaczać jej nazwę gwiazdkami.

np.

```
> (setq *x* 10)
> (setq x "hello")
> (defvar *z* 10)
```

Podstawy - zmienne lokalne

- Definiujemy i określamy ich zakres przy pomocy **let**. Dzięki temu możemy odgrodzić pewne części programu od innych. Wartości początkowe wszystkich zmiennych są obliczane jednocześnie i dopiero potem zmienne te mogą być używane. *var1* to pierwsza zmienna, którą chcemy zawęzić leksykalnie, zaś *val1*, to wartość początkowa tej zmiennej. Podobnie jest z *var2*. *Body* to fragment kodu, który zostanie wykonany ze zmiennymi *var1*, *var2*... zawężonymi leksykalnie.

np.

```
> (let ((var1 val1)
      (var2 val2)...)
    body)
```

Podstawy - zmienne lokalne (2)

- W formie **let*** obliczanie i nadawanie wartości początkowych przebiega sekwencyjnie (w kolejności zapisu), a każda definiowana zmienna może być używana natychmiast po nadaniu jej wartości początkowej, czyli także w formach określających wartości początkowe kolejnych zmiennych.

np.

```
> (let* ((x 10)
         (y (+ x 20)))
      (setq y (- y x))
      (* x y))
```

Podstawy - funkcje

Tak jak w każdym współczesnym języku programowania, podstawowymi elementami programu w języku Lisp są definiowane przez programistę funkcje.

- Definicja funkcji formułowana jest za pomocą makrodefinicji **defun**.
- Po słowie defun występuje nazwa funkcji, a następnie lista nazw jej argumentów. Po liście nazw argumentów może być zapisana kolejno dowolna liczba form składających się na treść funkcji.

np.

```
(defun nazwa-f (argum-a1 argum-a2 ...)  
  forma ...)
```

Wywołanie funkcji: *(nazwa-f argum-a1 argum-a2...)*

Podstawy - funkcje matematyczne

Kilka wybranych funkcji:

- **(evenp x), (oddp x)** ? zwracają t gdy x jest liczbą parzystą i nieparzystą oraz nil w przeciwnym przypadku
- **(expt x y)** ? zwraca wartość x podniesioną do potęgi y
- **(max x1 x2 ...)** ? zwraca maksymalną z wartości dowolnej liczby argumentów
- **(sin x), (cos x), (tan x)** ? zwracają wartość funkcji sinus, cosinus, tangens dla argumentu x
- **(abs x)** ? zwraca wartość bezwzględną argumentu x
- **(floor x), (ceiling x)** ? zwracają wartość argumentu zaokrąglona odpowiednio w dół i w górę do najbliższej liczby całkowitej
- **(random x)** - zwraca nieujemną liczbę pseudolosową mniejszą od wartości x i typu jak x

Podstawy - funkcje matematyczne (2)

- $> (+ 2 3 4) \Rightarrow 2+3+4$
- $> (* 2 3 4) \Rightarrow 2*3*4$
- $> (- 4 3 1)$
- $> (/ 4 2 1)$
- $> (/ (+ 2 4) (* 2 3))$

Podstawy - operatory relacji

- Jeśli będzie więcej niż dwa argumenty, wynik jest równoważny koniunkcji warunków powstałych przez zastosowanie odpowiedniej operacji porównywania do każdej pary dwóch kolejnych argumentów.

np.

```
> (= 3 4) => NIL
```

```
> (= 3 3 3) => T
```

```
> (< 2 3 4) => T
```

```
> (<= 2 4 4) => T
```

```
> (> 4 3 3) => NIL
```

```
> (>= 6 5 5) => T
```

Podstawy - instrukcje warunkowe

- **IF** jest najprostszą z nich. Specjalna funkcja IF bierze trzy argumenty: próba, prawdziwa część i fałszywa część. Jeśli próba jest prawdziwa, IF zwraca wartość prawdziwej części. Jeśli próba jest fałszywa, to opuszcza prawdziwą część i zwraca wartość fałszywej części.

np.

```
(if t ?tekst-prawdziwy ?tekst-falszywy)
```

```
(if nil ?tekst-prawdziwy ?tekst-falszywy)
```

Podstawy - instrukcje warunkowe (2)

- **WHEN, UNLESS** w przeciwieństwie do IF, zezwalają na dowolną liczbę instrukcji w swoich ciałach.

np.

```
> (when t 5)
> (when nil 5)
> (unless t 5)
> (unless nil 5)
> (when (< a b))
```

Podstawy - instrukcje warunkowe (3)

- Instrukcja **CASE** w LISP jest podobna do instrukcji switch w C. Klauzula *otherwise* oznacza, że jeśli *x* nie jest *a*, *b*, *d*, *e* lub *f*, instrukcja CASE ma zwrócić 9.

np.

```
> (setq x ?b)
> (case x
(a 5)
((d e) 7)
((b f) 3)
(otherwise 9))
```

Podstawy - instrukcje warunkowe (4)

- Pierwszy element klauzuli **COND** jest warunkiem; pozostałe elementy (jeśli istnieją) są akcją. Forma COND szuka pierwszej klauzuli, której warunek jest spełniony; potem wykonuje odpowiednią akcję i zwraca wartość wynikową.

np.

```
> (setq a 3)
```

```
> (cond
```

```
((evenp a) a) ;jeśli a jest parzyste, zwróć a
```

```
((> a 7) (/ a 2)) ;inaczej, jeśli a jest > niż 7, zwróć a/2
```

```
((< a 5) (- a 1)) ;inaczej, jeśli a jest < niż 5, zwróć a-1
```

```
(t 17)) ;inaczej zwróć 17
```

Podstawy - Iteracje

- **(loop body)** - kolejno, w nieskonczonosc wykonuje formy zawarte w body. Przerwanie pętli nastąpi tylko przy pomocy instrukcji (return) lub (return var). W pierwszym przypadku zostanie zwrócona wartosc nil, w drugim zaś var.

np.

```
(setq a 4)
(loop (setq a (- a 1))
      (when (< a 3) (return a))))
```

Podstawy - Iteracje

- **(loop body)** - kolejno, w nieskonczonosc wykonuje formy zawarte w body. Przerwanie pętli nastąpi tylko przy pomocy instrukcji (return) lub (return var). W pierwszym przypadku zostanie zwrócona wartosc nil, w drugim zaś var.

np.

```
(setq a 4)
(loop (setq a (- a 1))
      (when (< a 3) (return a))))
```

- **dotimes** pozwala w łatwy sposób wykonać kilkakrotnie ten sam fragment kodu ze zmiennymi będącymi kolejnymi liczbami naturalnymi. Ma ona postać **(dotimes (var n) body)**.

np.

```
(dotimes (i 4) (print i))
```

Podstawy - Iteracje (2)

- **dolist** Ma ona postać (**dolist (var list) body**). Każdy element list jest kolejno przypisywany do zmiennej *var*, po czym wykonywane jest *body*, aż do osiągnięcia końca listy.

np.

```
(dolist (x '(a b c)) (print x))
```


Podstawy - Iteracje (2)

- **dolist** Ma ona postać (**dolist (var list) body**). Każdy element list jest kolejno przypisywany do zmiennej *var*, po czym wykonywane jest *body*, aż do osiągnięcia końca listy.

np.

```
(dolist (x '(a b c)) (print x))
```

- pozostałe iteracje
 - **do** - najbardziej skomplikowana instrukcja związana z iteracją
 - **mapcar** - wywołuje pewną funkcję na każdym elemencie listy
 - **mapcan** - usuwa wartości nil z listy wynikowej.

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia

- **Napis** - w LISP zapisujemy przy pomocy tekstu ograniczonego podójnym cudzysłowem, *np.* `'napis'`

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia

- **Napis** - w LISP zapisujemy przy pomocy tekstu ograniczonego podójnym cudzysłowem, *np.* `'napis'`
 - **char** - pozwala na dostęp do n-tego elementu napisu, może przyjmować tylko dwa argumenty - napis oraz pozycję w napisie, indeksowanie jest od zera, *np.* ***(char napis pozycja)***

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia

- **Napis** - w LISP zapisujemy przy pomocy tekstu ograniczonego podójnym cudzysłowem, *np.* `'napis'`
 - **char** - pozwala na dostęp do n-tego elementu napisu, może przyjmować tylko dwa argumenty - napis oraz pozycję w napisie, indeksowanie jest od zera, ***np. (char napis pozycja)***
 - **format** - pozwala wydrukować na dowolne wyjście napisy, których elementy mogą zostać zadane jako argumenty jej wywołania.
np. (format destination string arg1 arg2 ...) - Destination przyjmuje najczęściej wartości nil oraz t. Argument ten określa gdzie wynikowy łańcuch ma zostać złożony. nil oznacza, że wynikowy łańcuch ma zostać zwrócony przez instrukcję format, podczas gdy t oznacza, że wynikowy łańcuch ma zostać wydrukowany na standardowym wyjściu, a instrukcja zwraca nil.

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia (2)

- ● W napisie wykorzystującym instrukcję *format* jednak muszą wystąpić odpowiednie znaki, które informują tą funkcję, gdzie mają się pojawić argumenty i jak mają zostać wydrukowane. Najczęściej stosowane zestawienia znaków, to ~D oraz ~S. Pierwszy z nich pozwala wstawić liczbę do napisu, drugi zaś inny napis bądź symbol. Innymi równie często pojawiającymi się kombinacjami znaków są ~& oraz ~%. Pierwsza z nich powoduje przejście do nowej linii, jeśli bieżąca linia nie jest pusta, podczas gdy druga, powoduje bezwarunkowe przejści do nowej linii.

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia (2)

- ● W napisie wykorzystującym instrukcję *format* jednak muszą wystąpić odpowiednie znaki, które informują tą funkcję, gdzie mają się pojawić argumenty i jak mają zostać wydrukowane. Najczęściej stosowane zestawienia znaków, to `~D` oraz `~S`. Pierwszy z nich pozwala wstawić liczbę do napisu, drugi zaś inny napis bądź symbol. nnymi równie często pojawiającymi się kombinacjami znaków są `~&` oraz `~%`. Pierwsza z nich powoduje przejście do nowej linii, jeśli bieżąca linia nie jest pusta, podczas gdy druga, powoduje bezwarunkowe przejści do nowej linii.
- Do wprowadzania informacji przez użytkownika służy instrukcja **read**. Zwraca ona po prostu wartość odczytaną ze standardowego wejścia.
np. ... (let ((a (read))))...

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia (3)

- **Odczyt z pliku** realizujemy za pomocą instrukcji **with-open-file**.
Ma ona postać (*with-open-file (var pathname) body*),
gdzie *var* to nazwa zmiennej, z którą będzie utożsamiany strumień do otwartego pliku, *pathname* to ścieżka dostępu do tego pliku, zaś *body* zawiera instrukcje dokonujące operacji na otwartym pliku. Zaraz po opuszczeniu tej instrukcji, połączenie do pliku jest zamykane.

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia (4)

- **Zapis do pliku** realizujemy za pomocą instrukcji **with-open-file** jednocześnie dodatkowo musimy zastosować dwa słowa kluczowe **:direction**, **:output**, całą zaś forma przyjmuje postać
(with-open-file (var pathname :direction :output) body).

Podstawy - operacje wejścia/wyjścia (4)

- **Zapis do pliku** realizujemy za pomocą instrukcji **with-open-file** jednocześnie dodatkowo musimy zastosować dwa słowa kluczowe **:direction**, **:output**, całą zaś forma przyjmuje postać
(with-open-file (var pathname :direction :output) body).

np.

```
(with-open-file (plik "project/jeden_pierw.txt" :direction :output)
(format plik "~&Rownanie ~Sx+~Sy+~S ma 1 pierwiastek, x1=
~S" a b c x1))
```

Programiki - wykorzystanie listy asocjacyjnej

slovník.lsp

```
(setq slovník '((jeden one)
(dwa two)
(trzy three)
(cztery four)
(piec five)))
(defun tłumacz (slovo)
(cadr(assoc slovo slovník)))
```

Programiki - delta

Programik wykorzystuje:

zmienne lokalne i globalne, operacje wejścia/wyjścia, zapis do pliku, działania matematyczne, instrukcje warunkowe, operatory relacji

```
(defun delta ()
  (format t "~&Podaj parametr rownania - a:")
  (let ((a (read)))
    (format t "~&Podaj parametr rownania - b:")
    (let ((b (read)))
      (format t "~&Podaj parametr rownania - c:")
      (let ((c (read)))
        (setq wynik (- (* b b) (* 4 a c)))
        (setq sqrtdeft (sqrt wynik))

        (when (< wynik 0)
          (format t "~&Rownanie ~Sx+~Sy+~S nie ma pierwiastkow" a b c)
          )

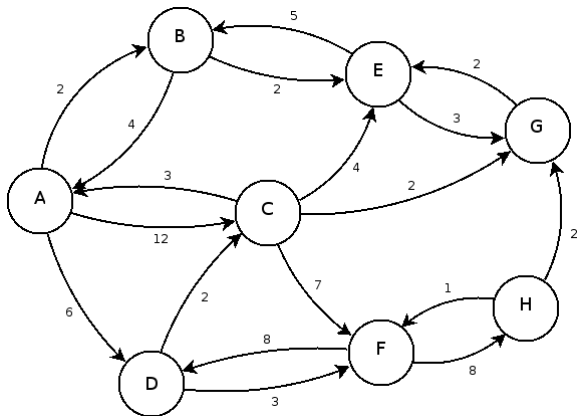
        (when (= wynik 0)
          (setq x1 (/ (- b) (* 2 a)))
          (format t "~&Rownanie ~Sx+~Sy+~S ma 1 pierwiastek, x1= ~S" a b c x1)
          (with-open-file (plik "project/jeden_pierw.txt" :direction :output)
            (format plik "~&Rownanie ~Sx+~Sy+~S ma 1 pierwiastek, x1= ~S" a b c x1)
          )
          )

        (when (> wynik 0)
          (setq x1 (/ (+ (- b) (sqrt wynik)) (* 2 a)))
          (setq x2 (/ (- (- b) (sqrt wynik)) (* 2 a)))
          (format t "~&Rownanie ~Sx+~Sy+~S ma 2 pierwiastki, p1: ~S oraz p2: ~S" a b c x1 x2)
          (with-open-file (plik "project/dwa_pierw.txt" :direction :output)
            (format plik "~&Rownanie ~Sx+~Sy+~S ma 2 pierwiastki, p1= ~S oraz p2= ~S" a b c x1 x2)
          )
          )
        )
      )
    )
  )
)
```

Programiki - przeszukiwanie grafu

Przyjrzyjmy się problemowi wielokrotnie poruszanemu jakim jest przeszukiwanie grafu. Również Lisp może sobie z nim poradzić na wiele sposobów. Przedstawimy prosty program rozwiązujący problem wyszukania najlepszej ścieżki w grafie(o najniższym koszcie).

Programiki - przeszukiwanie grafu

LISP oczami innych

Richard Stallman

Lisp będący najpotężniejszym i najprzyzwoitszym z języków, to język, który projekt GNU zawsze preferuje.

Alan Perlis

Programista Lisp zna wartość wszystkich rzeczy, ale nie zna kosztu żadnej z nich.

Gregory Chaitin

Sądzę, że jest to jedyny język programowania, który można szanować pod względem matematycznym, gdyż tylko o nim jestem w stanie udowodniać teorie!

LISP oczami innych (2)

Kent Pitman

Proszę nie przyjmować, że Lisp nadaje się tylko do programowania Animacji i Grafiki, SI, Bioinformatyki, B2B i E-Commerce, Zbierania Danych, aplikacji EDA/Semiconductor, Systemów Ekspertkich, Finansów, Inteligentnych Agentów, Zarządzania Wiedzą, Mechanicznych CAD, Modelowania i Symulacji, Naturalnych Języków, Optymalizacji, Badań i Rozwoju, Analizy Ryzyka, Planowania, Telekomunikacji i Tworzenia Stron WWW tylko dlatego, że te rzeczy zostały wymienione na liście.

- Komiksy z serii xkcd o LISP: <http://www.xkcd.com/297/>

Szybki start - przydatne linki

Informacje ogólne, tutoriale, kompilatory

- *Lisp wg wiki* - <http://pl.wikipedia.org/wiki/Lisp>
- *Common Lisp wg wiki*
- *Common Lisp wiki* - <http://www.cliki.net/index>
- *Wprowadzenie do języka Common Lisp*
- *LISPouczek* - <http://lisp.dziwisz.org/index.php>
- *Przewodnik po języku Common Lisp V 1.01 z komentarzami*
- *Oficjalna strona CLISP* - <http://clisp.cons.org/>
- <http://cl-cookbook.sourceforge.net/index.html>
- *interpretery LISP*
- <http://www.lispworks.com/>
- *Rachunek lambda*
- *"Paragigms of AI Programming"* Peter'a Norviga

Spis treści

- 1 Zagadnienia
- 2 Wprowadzenie
 - Lisp - Sam o sobie
 - Podstawy
 - Lista
 - Zmienne
 - Funkcje
 - Instrukcje warunkowe
 - Iteracje
 - Operacjw We/Wy
- 3 Proste programiki
 - Lista asocjacyjne
 - Delta - pierwiastki równania kwadratowego
 - Przeszukiwanie grafu - przykładowe rozwiązanie
- 4 Inni o LISP
- 5 Szybki start

Koniec

Dziękujemy za uwagę.